

Hørings svar Forskerforbundet, Campus

Forskerforbundet er glad for at campussaken sendes på høring. Utvikling av campus vil ha stor betydning for de ansattes arbeidsbetingelser, og legge føringer for og påvirke virksomheten ved NTNU i overskuelig framtid.

Campus skal støtte opp under NTNUs samfunnsoppdrag slik det er beskrevet i Visjon 2060, Konseptvalgutredningen, Kvalitetssikringsrapporten og i NTNUs egen strategi og Fusjonsplattformen. I disse dokumentene ligger det mye verdifullt arbeid som vil gi retning for det videre arbeidet med de fysiske rammene for fremtidens NTNU. Selv om de fysiske rammene og utforming av campus vil være svært viktig, er det primært menneskene som skal realisere de ambisiøse målsetningene. For at ansatte og studenter skal ha optimale arbeidsvilkår, og være i stand til å utvikle NTNU i tråd med behov og målsetninger, er FF opptatt av at de ansatte må ha optimale rammer og arbeidsvilkår.

I lys av et bærekraftig og samfunnsøkonomisk perspektiv er det viktig at det tas hensyn til byggeprosjektene som er i gang på Kalvskinnnet. Her er det inngått langsiktige forpliktelser bl.a. i form av leiekontrakter. Etablering på Kalvskinnnet oppfyller ønsket om en «attraktiv urban Campus» mer enn en ensidig etablering mot vest. I tillegg til nybygg må vi heller ikke glemme at NTNU allerede har mye eksisterende bygningsmasse på Kalvskinnnet. Forskerforbundet støtter ønsket om mer tverr- og flerfaglig og «tverrfakultært» samarbeid, men er usikker på om en samling av alle miljø på ett sted er løsningen. Imidlertid ser vi også fordeler med den kompakte lokaliseringen som er anbefalt med konsentrasjon mot vest i området mot Elgeseter.

I kvalitetsprogrammet skisseres visjonen for NTNU, og prinsipper for fremtidig utvikling. De seks kvalitetsprinsippene – Samlende, Urban, Nettverk av knutepunkt, Effektiv, Bærekraftig og levende laboratorium – er gode og vil kunne legge til rette for at kjernevirksomheten får gode kår. Til disse knyttes det kriterier, og det skal det utvikles indikatorer for å bedømme måloppnåelse. I lys av våre innledende betraktninger, er det klart at det eksisterer kryssende mål. Prinsippene synes imidlertid å dekke de områdene som trolig vil være avgjørende for en utvikling som kan bidra til å realisere NTNUs visjon.

I denne sammenhengen har Forskerforbundet et særskilt blick på kvalitetsprinsippet 'Effektiv'. Der poengteres det at 'Campus skal ha effektive arealer. Dette innebærer høy utnyttelse av romressurser gjennom døgnet og året, mest mulig delte arealer, og ikke mer areal enn nødvendig... Campus skal ha mest mulig generelle areal som muliggjør ulike typer aktivitet i samme rom'. Arealeffektivitet, brukskvalitet og fleksibilitet er stikkord som ikke må overskygge behovet for hensiktsmessige og forutsigelige arbeidsplasser der ansatte også trives. Bekymringen bygger på de rammer og standarder mange offentlige byggeprosjekter i dag prosjekter i henhold til. Fleksible arealer kan bety færre kvadratmeter, blant annet fordi man vet og kalkulerer med at ikke alle i en stor virksomhet er på jobb samtidig. Dessuten tenkes det fleksibilitet i den forstand at ansatte skal kunne dele kontorer eller sitte i kontorlandskap, for å gjøre virksomheten mer dynamisk og effektiv.

Universitetene er vesensforskjellige fra mye av virksomheten ellers i samfunnet.

Tankegangen om effektivitet og fleksibilitet korresponderer ikke med behovene mange universitetsansatte har for attraktive og hensiktsmessige rammebetingelser. Veldig mange vil både av fysiske og psykososiale årsaker ha behov for stabile og skjermede arbeidsplasser i form av cellekontorer også i framtiden. Dette inkluderer også hensynet til studentene i veiledningssituasjoner eller lignende. Mange ansatte i ulike typer stillinger vil ha utstrakt veilednings- og møtevirksomhet som krever skjermede rom. 'Effektiv' må ikke føre til at vi får en uhensiktsmessig endring av de fysiske rammebetingelsene for de ansatte hvor cellekontorer og arbeidsplasser ofres til fordel for fellesarealer og arbeidsrom som skal deles. I tråd med forskning på arbeidsplasser, åpne kontorlandskap og effektivitet, vil vi advare mot en slik tenkning.

Forskerforbundet forventer at NTNU forholder seg til forskningsbasert kunnskap. Det er eksisterer en god del forskning på dette området, se for eksempel rapporten *Arbeidsmiljø, helse og produktivitet – Forskningsbasert kunnskap om individuelle og kollektive kontorlandskap* av Marit Christensen, Odin Hjemdal og Terje Johansen, Psykologisk institutt, NTNU. De konkluderer med resultatene fra forskningen på åpne landskap viser redusert effektivitet, økte belastninger på ansatte som jobber i kollektive areal, økt sykefravær og lavere grad av trivsel på jobb. Antatte fordeler ved kollektive arealer som økt kommunikasjon, bedre samarbeid mer kreative løsninger av problemer fremkommer ikke som signifikante resultater. De understreker at forskningen viser at overgang fra individuelt til kollektivt areal ikke har noen positive arbeidsmiljøeffekter.

Forskerforbundet ber om at behovet for gode og stabile rammebetingelser for ansatte prioriteres og ivaretas i alle ledd gjennom hele campusprosessen. Bare slik vil det være mulig for NTNU i framtiden å løse sitt samfunnsoppdrag og drive forskning og utdanning på høyt nivå.

Vi vil også nevne at laboratorier er en viktig del av campus. Her må man passe på at det blir gode og hensiktsmessige verksteder/laboratorier/studio/forestillingsrom osv, også til andre aktiviteter i enn det man vanligvis tenker på når vi snakker om laboratorier. Blant annet har fag som musikk, språk, kunst, teater, film- og medieproduksjon slike behov.

Under følger kortere svar på de konkrete spørsmålene i høringsbrevet:

- 1) Er kvalitetsprogrammet dekkende for å skape de fysiske rammene NTNU trenger for å nå sine strategiske mål?

FF mener kvalitetsprogrammet er dekkende for å skape de fysiske rammene for NTNU, men at det under 'Effektiv' må lages kriterier og indikatorer som sikrer gode, stabile og store nok fysiske rammer for alle ansatte. I tråd med forskningen på arbeidsplasser og åpne landskap, mener vi cellekontorer også i framtiden i stor utstrekning vil være avgjørende for at NTNU skal kunne realisere sin strategi og oppfylle sitt samfunnsoppdrag.

- 2) Er det momenter i kvalitetsprogrammet som bør justeres for å styrke programmet som måldokument for NTNUs campusutvikling?

I tråd med punktet over bør 'Effektiv' justeres for å ta inn synspunktet over. Samtidig vil Forskerforbundet her framheve det bærekraftige og samfunnsøkonomiske perspektivet

gjennom at NTNU utnytter den nye bygningsmassen som NTNU har langsiktige forpliktelser til.

Mvh
Forskerforbundet ved NTNU